

KNIHOVNA UNIVERZITNÍHO KAMPUSU MU ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA PŘF MU

E-learningové kurzy informační výchovy pro studenty lékařství a přírodních věd na Masarykově univerzitě

Jiří Kratochvíl

Knihovna univerzitního kampusu MU

kratec@ukb.muni.cz

+420 549 49 3710

Věra Anthová

Přírodovědecká fakulta MU

anthova@sci.muni.cz

+420 549 49 3058

INFORMAČNÍ VÝCHOVA

Historie

2000 – Získávání vědeckých informací (LF)

2002 – Informační výchova (PřF)

2005 – 2007 PřF Informační výchova celosemestrálně (PřF)

2008 – LF a PřF Informační výchova – e-learning (LF + PřF)

INFORMAČNÍ VÝCHOVA

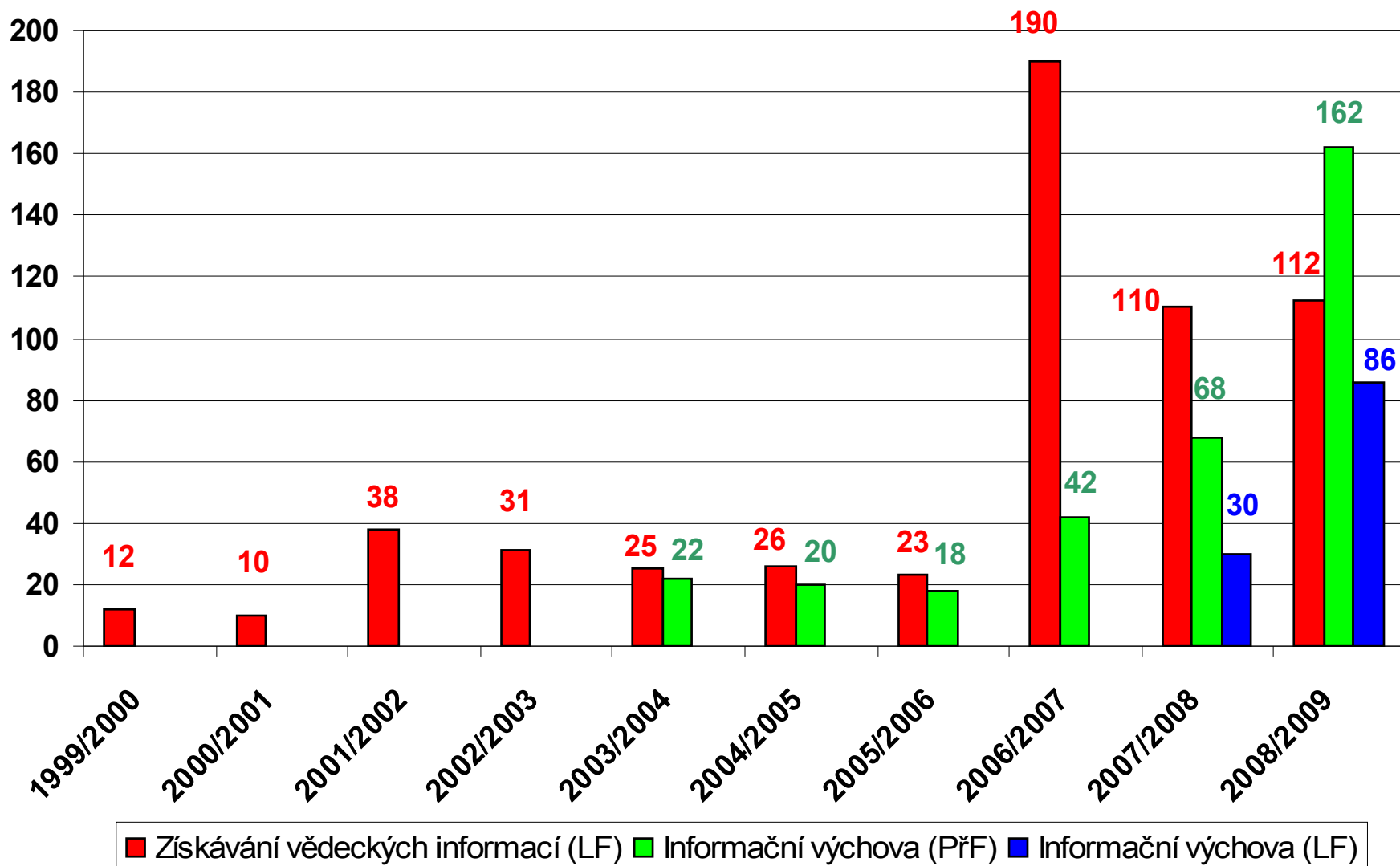
Obsah

NÁPLŇ PŘEDMĚTU

- **Základní terminologie**
- **Služby knihoven**
- **Rešeršní strategie**
- **Elektronické informační zdroje**
- **Multioborové databáze**
- **Oborové databáze**
- **Obecné pokyny ke kvalifikačním pracím**
- **Publikační a citační etika**
- **Citační rejstříky**
- **Práce s kancelářským software**

PROČ E-LEARNING?

Počet zapsaných studentů v akademickém roce

INTERAKTIVNÍ OSNOVA

- Tématické členění
- Parametry témat
- Propojení s aplikacemi e-learningu

» 1. Úvod do informační vědy. Souborné katalogy. MVS (Anthová, Moravcová) 16. 2. 2009 00:01 [smazat p](#)

 [zveřejnění a týdny](#) Doporučuji studovat od 16. 2. 2009 00:01 do 8. 3. 2009, zveřejněné

» [Editovat obsah](#)

 [Podosnova](#) | [Více...](#)

» 2. Rešerše. Elektronické informační zdroje. (Antlová, Moravcová) 23. 2. 2009 00:01 [smazat podosnovu](#)

 [zveřejnění a týdny](#) Doporučuji studovat od 23. 2. 2009 00:01 do 15. 3. 2009 23:59, zveřejněné

 [Text](#) | [Soubor](#) | [Složka](#) | [Odpovědník](#) | [Disk. fórum](#) | [WWW](#) | [Podosnova](#)

  [smazat](#) [editovat](#) **2. Rešerše. Elektronické informační zdroje. - Diskusní fórum** Nové příspěvky: žádné

 [Text](#) | [Soubor](#) | [Složka](#) | [Odpovědník](#) | [Disk. fórum](#) | [WWW](#) | [Podosnova](#)

 [smazat](#) [editovat](#)

Poté, co jsme se seznámili, s dalšími katalogy knihoven v ČR, věnujeme toto téma rešerším a elektronickým informačním zdrojům a především jak jejich prostřednictvím nalézt relevantní informační zdroje pro vaše studium. Problematika rešerše je v jejichž přehledem a základními informacemi budou studenti obeznámeni ve výuce.

Náplň výuky:

- seznámení s termínem rešerše
- postup při rešerši
- elektronické informační zdroje (terminologie, přehled)

ÚKOLY

ZADÁNÍ ÚKOLU (Rešerše a MVS)

Studenti seminárních skupin **chemie a biologie** vkládají vypracovanou rešerši do [téhle](#)

Studenti seminárních skupin **matematika, fyzika a vědy o Zemi** vkládají vypracovanou rešerši do [téhle](#)

Kromě výše zadaných úkolů se seznámte s učebními materiály a znalosti si případně ověřte v nebudovaném cvičení.

 [Text](#) | [Soubor](#) | [Složka](#) | [Odpovědník](#) | [Disk. fórum](#) | [WWW](#) | [Podosnova](#)

DISKUSNÍ FÓRUM

• Komunikace

• Hodnocení

• Pravidla DF

Snad jsem Vám trochu pomohl, případně se stavte tento týden na tutoriál, kde můžete s kolegyní nebo se mnou probrat vše přímo. Nebo zde napište konkrétní příklad, co hledáte, může to být informačně přínosné i pro Vaše kolegy.

16. 3. 2009 20:04, Mgr. Jiří Kratochvíl (KUK SUKB MU), [učo 28647](#) • [upravit příspěvek](#) • [reagovat](#)

[Re: 3. Multioborové databáze I.](#)

Informačně přínosné | 1 | 1

To je v pořádku, je mi jasné, že člověk obecně hledá spíše podle tématu(a proto je systém WOS tak nastavený), než konkrétního autora. Chtěla jsem si databázi vyzkoušet a tak mě napadlo najít si jednoho konkrétního člověka, jelikož mě zajímalo, co vše publikoval.

Mám ještě jeden dotaz k databázi PQ- v pokročilém vyhledávání zmiňujete možnost vyhledávání ne podle roku, ale konkrétního data- není mi jasné, čeho se to datum týká? Daty vydání článku/publikace?

Děkuji

18. 3. 2009 11:52, Jméno Studentky (stud LF MU), [učo5852](#) • [upravit název](#) • [reagovat](#)

[Re: 3. Multioborové databáze I.](#)

Dosud nehodnoceno.

Výborně, moc děkuji za tento dotaz, který mi připomněl ještě něco obecně k databázím:

1. Zpravidla při vyhledávání, které zúžíte i na určitý časový úsek, budete mít ve výsledku údaje o dokumentech, které byly v dané době publikovány nebo přidány do databáze. Příklad: hledáte články o chirurgii z roku 2009, ve výsledku máte i články s rokem 2008. Je to proto, že článek tištěně vyšel např. v prosinci 2008, ale do databáze byl přidán v lednu 2009.

2. Datum u PQ: ano, jde o datum vydání článku. Ale opět: doporučuji hledat jen

ODPOVĚDNÍKY

- Nastavení typu
- Výběr otázek
- Parametry hodnocení
- Možnosti omezení

Režim
procvičování

Název odpovědníku (povinný) ?
10 Citační rejstříky. Impact factor. H-i

Jméno souboru (nepovinné) ?
10_Citacni_rejstriky_Impact_factor_H.qdesc

Pokyny k odpovědníku (nepovinné) ?

nutno vyplnit

Výběr sad otázek:

použít: zaškrtněte u sad, ze kterých se mají použít otázky

počet otázek: lze vybrat jen několik otázek (prvních nebo náhodně)

pořadí sady: jak mají jít sady za sebou - nevyplníte-li, jdou jak jsou zavedeny nebo náhodně

Citační rejstříky. Impact Factor. H-index odp/tb/6149539/Citacni_rejstriky_Impact

použít otázek z celkem 4 (nevyplněno = použít vše) pořadí sady

otázek ze složky Odpovědníky Studijních materiálů tohoto předmětu

Příp. vyberte jiný soubor se sadou otázek (qdef):

Bud' vložte **Adresu do ISu** (např. přenesením myši z jiného okna IS), nebo klikněte na **Vyhledat** požadovanou složku nebo soubor.

Pořadí otázek v rámci odpovědníku má být:

- zcela náhodné
- postupně otázky z jednotlivých sad, v rámci každé sady zamíchat náhodně
- zachovat posloupnost otázek tak, jak jsou za sebou v sadě

SADY OTÁZEK

- vložit novou otázku [r](#) | [c](#) | [t](#) | [tt](#) | [y](#) | [w](#) | [n](#) | [m](#) | [b](#) | [bb](#) | [s](#) | [a](#) | [|](#) | [e](#) | [textovýr editorem](#)

1.

```
<p><strong>Autorem h-indexu je</strong></p>
:r1 Jorge Hirsch
:r2 Stephen Hawking
:r3 Douglas Rayner Hartree
:r1 ok
```


Autorem h-indexu je

- Jorge Hirsch
- Stephen Hawking
- Douglas Rayner Hartree

* Nechci odpovédět. Chci [vymazat](#), co jsem zaškrtl u této otázky.

- upravit [formulářem](#) | [|](#) | [textovým editorem](#) (zrušit otázku)

body = null

- vložit novou otázku [r](#) | [c](#) | [t](#) | [tt](#) | [y](#) | [w](#) | [n](#) | [m](#) | [b](#) | [bb](#) | [s](#) | [a](#) | [|](#) | [e](#) | [textovýr editorem](#)

- Výběr typu
- Specifikace hodnocení
- Možnosti vytváření

CVIČENÍ / TESTY

Odpovědník 08 Metodika tvorby odborného textu

/el/1431/jaro2009/XK010/odp/tb/08_metod/08_Metodika_tvorby_odborneho.qdesc

- Klikněte: [Ukaž](#) Přehled nastavení parametrů odpovědníku.

Průběžně uložit

Převzetí cizích myšlenek a jejich uveřejnění v našem textu bez označení původu zdroje označujem **(uveďte jej v 1. pádě jednotného čísla rodu mužského, malými písmeny bez diakritiky):**

U prací většího rozsahu, které čítají několik kapitol, řadíme poznámkový aparát

- na konec strany
- na konec každé kapitoly

* Nechci odpovédět. Chci [vymazat](#), co jsem zaškrtl u této otázky.

Při psaní odborného textu si musíme dávat pozor, abychom (více možností odpovědi):

- neodbíhali od tématu
- dodržovali mluvnická a pravopisná pravidla
- v textu uvedli jakékoliv informace, byť by s tématem souviseli jen velmi úzce
- text členili na odstavce
- uváděli veškeré informace v logické posloupnosti

Průběžně uložit

a **vyhodnotit** moje odpovědi

Zbývá: 00:04:41

< 5 minut

• Kombinace otázek

• Automatické hodnocení

• Parametry testu

ODEVZDÁVÁRNA

- Funkce
- Parametry

The screenshot shows a web-based file manager interface. At the top, the title bar reads "PřF: XK010 Informační výchova (vědecké informace a jejich vyhledávání) (jaro 20...". Below the title bar is a toolbar with various icons for file operations. The main area displays a directory tree with the following structure:

- Studijní materiály předmětu PřF: XK010 /XK010/
  - Odevzdávárny /ode/
    - odevzdavarna pro obory matematiky, fyziky a ved o Zemi /7468197/

Below the directory tree is a table listing files and folders. The table has columns for "Složka či soubor", "Vložil/a", and "Vloženo".

Složka či soubor	Vložil/a	Vloženo
odevzdavarna pro obory matematiky, fyziky a ved o Zemi /7468197/	Anthová, V.	22. 2. 2009
Pichova_Katerina-Reserse.doc	Píchová, K.	6. 3. 2009
Rešerše, Tůmová, 323962 Tumova_Jitka-Tumova.doc	Tůmová, J.	15. 3. 2009
Tůmová, 323962 Tumova_Jitka-reserse.doc	Tůmová, J.	31. 3. 2009

At the bottom of the interface, there is a footer with the text "Nechápu navigaci v tomto Správci souborů." and a link to "Nastavení."

POZNÁMKOVÉ BLOKY

38.	27182		Novák, Jan	BCHM		z	
☐ odesláno		Změněno: 6. 4. 2009 18:38, J. Kratochvíl					
Výborně, úkol máte v pořádku. Prosím, abyste nyní zrušil sdílení Vašeho adresáře s našimi adresami.							
39.	8758		Voborník, Gustav	STAT	opak	z	
☐ odesláno		Změněno: 6. 4. 2009 07:52, J. Kratochvíl					
"Zadání úkolu k EndNoteWebu je v interaktivní osnově. Vyhledejte následující články s pomocí níže uvedených údajů. ·Web of Science (autor - název - rok vydání). Sinclair CJ - When synthetic chemicals degrade in the environment - 2004							
40.	10362		Papoušek, František	OM		z	
☐ odesláno		Změněno: 6. 4. 2009 07:52, J. Kratochvíl					
"Zadání úkolu k EndNoteWebu je v interaktivní osnově. Vyhledejte následující články s pomocí níže uvedených údajů.							

- Komunikace
- Hodnocení
- Export a import dat

VÝUKOVÉ MATERIÁLY

Publikační etika – interaktivní manuál

Publikační etika

Citační etika

Hovoříme-li o citační etice, máme na mysli pravidla, která jsme povinni dodržovat, jak nám ukládá §31 zákona č. 121/2000 Sb., tzv. autorského zákona.

Než se seznámíme s hlavními zásadami citační etiky, ujasněme si terminologii. Přiradte k českým termínům anglický ekvivalent a písmeno slovního vyjádření, které k českému slovu patří.

Česky	Anglicky	Význam termínu
citát	<input type="text" value="citation"/>	<input type="text" value="c)"/>
citace	<input type="text" value="quotation"/>	<input type="text" value="e)"/>
citování	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value="c)"/>
bibliografické citace	<input type="text" value="bibliographic references"/>	<input type="text" value=""/>
seznam bibliografických citací	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

Vyhodnotit

a) podle ČSN ISO 690 systematicky uspořádané údaje, které jsou nutné k jednoznačné identifikaci dokumentu
b) etika citování, technika citování
c) doslovně převzatá část textu graficky vymezená
d) seznam odkazů na použitou literaturu, zpravidla uvedený na konci textu
e) zkrácené označení dokumentu, které uvádíme přímo v textu a jímž spojujeme citované místo se záznamem o citovaném dokumentu

Pokračovat

- Názornost
- Interaktivnost
- Přístupnost

E-LEARNING

nevýhody x výhody

NEVÝHODY		VÝHODY
Náročná příprava		Prostor k aktualizaci kurzu
Vyšší „úmrtnost“ studentů		Větší počet studentů
Nižší motivace studentů		Časová flexibilita
Náročnější administrativa v Informačním systému		Konstruktivní podněty řešení e-learningových aplikací
Náročná příprava výukových materiálů		Neomezený přístup k názorným výukovým materiálům
Ztráta osobního kontaktu		Hromadná komunikace
		Efektivní cílení výuky podle studovaných oborů

SOUČASNOST A BUDOUCNOST

**2009 Průvodce elektronickými databázemi LF a PŘF
Metodika tvorby bibliografických citací**

2010 VSIL021 Information literacy

Koncepce informačního vzdělávání na LF MU

Strategie a rozvoj informační gramotnosti na PŘF MU

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Jiří Kratochvíl
Knihovna univerzitního kampusu MU
kratec@ukb.muni.cz
+420 549 49 3710

Věra Anthová
Přírodovědecká fakulta MU
anthova@sci.muni.cz
+420 549 49 3058